

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Overzicht resultaatontwikkeling 2025	4
3. Ontwikkelingen van de weerstandscapaciteit	10
4. Investeringsbegroting	12
5. Conclusie	14
6. Bijlage.....	15

1. Inleiding

Deze 2e bestuursrapportage 2025 heeft als doel een beeld te schetsen van de financiële situatie 2025. Als uitgangspunt is de uitkomst van de 1e bestuursrapportage genomen. De peildatum voor deze rapportage is 1 september 2025.

De 2e bestuursrapportage 2025 heeft de volgende opbouw:

- De ontwikkeling van het resultaat 2025. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in autonome ontwikkelingen, raadsbesluiten, mutaties Kadernota 2026, Collegebesluiten en overige ontwikkelingen.
- De ontwikkeling van het weerstandsvermogen na verwerking van de resultaten van de 2e bestuursrapportage 2025.
- Een actueel overzicht van de beschikbare investeringskredieten.
- Een rapportage van de ontwikkeling van de personele lasten.

Deze bestuursrapportage is op 23 september 2025 door het college vastgesteld en op 5 november 2025 door de raad besproken.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

H.M. de Jong, Mr. R.S. Cazemier

Secretaris-directeur Wnd. Burgemeester

2. Overzicht resultaatontwikkeling 2025

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de verwachte ontwikkeling van het resultaat over het jaar 2025. Hierbij is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de financiële ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden. De eindejaarsprognose 2025 komt uit op een voordeel van € 106.000.

Onderstaande tabel laat de ontwikkelingen zien vanaf de primitieve begroting 2025 tot heden. Per vetgedrukte regel is aangegeven in welk P&C document deze wijzigingen zijn behandeld in de Raad. In de volgende paragrafen worden de nieuwe mutaties uit de 2e bestuursrapportage 2025 nader toegelicht.

Ontwikkeling begrotingssaldo 2025	2025
in € 1.000	
Uitgangspunt primitieve begroting 2025*	849
<i>Wijzigingen 2e bestuursrapportage 2024</i>	-167
Resultaat na 2e bestuursrapportage 2024	682
<i>Wijzigingen 1e bestuursrapportage 2025</i>	-285
Resultaat na 1e bestuursrapportage 2025	397
<i>Autonome ontwikkelingen</i>	-106
<i>Raadsbesluiten</i>	-468
<i>Mutaties Kadernota 2026</i>	-80
<i>Collegebesluiten</i>	-193
<i>Overige ontwikkelingen</i>	556
Resultaat na 2e bestuursrapportage 2025	106

*In het primitieve begrotingssaldo 2025 is de verkoop van onroerend goed meegenomen. Het college is voornemens de verkoop nog in het begrotingsjaar 2025 te realiseren.

In de tabellen hieronder wordt een toelichting gegeven op de mutaties per categorie van deze 2e bestuursrapportage 2025.

Autonome ontwikkelingen

	2025
in € 1.000	
Indexering exploitatiebijdrage en huur zwembad	-76
Ontmanteling CNL	--30
Totaal	-106

Indexering exploitatiebijdrage en huur zwembad

In de overeenkomst met Optisport is opgenomen dat de jaarlijkse exploitatiebijdrage van de gemeente en de huur van het zwembad worden geïndexeerd met de consumentenprijsindex (cpi) voor accommodaties. De budgetten dienen hierop te worden aangepast.

Ontmanteling CNL

In 2025 worden kosten gemaakt voor de ontmanteling van het huidige Centrum voor Natuur en Landschap. In de begroting is met deze extra kosten nog geen rekening is gehouden.

Raadsbesluiten

	2025
in € 1.000	
Buitengewoon onderhoud watersysteem	-73
Groot onderhoud reddingsbootschuur West	-150
Onttrekking aan de voorziening onderhoud	150
Handhaving veiligheidsbeleid	-60
Dotatie voorzorgsmaatregelen haven	-335
Totaal	-468

Buitengewoon onderhoud watersysteem

In de raadsvergadering van 5 of 6 november zal dit dossier aan de orde komen. Verbeteringen van het oppervlaktewatersysteem bestaan uit het inmeten en inspecteren van duikers, het vervangen of repareren van duikers, het baggeren van schouwwater en het opstellen van plannen om samen met inwoners, het Wetterskip en Staatsbosbeheer het watersysteem te verbeteren. In 2025 is extra budget nodig voor vooral het inmeten en inspecteren van duikers.

Groot onderhoud reddingsbootschuur West

Het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor gemeentelijke accommodaties is vastgesteld in september 2024. Onderdeel van het MJOP is het groot onderhoud van de reddingsbootschuur op West. Om dit groot onderhoud rechtmatig te laten verlopen dient in de begroting het budget te worden bijgesteld. Per saldo gaat het om een budgettaire neutrale wijziging van de begroting omdat ook de raming van de baten wordt verhoogd met een hogere onttrekking aan de voorziening onderhoud.

Handhaving veiligheid

In het zomerseizoen, waarin evenementen en toerisme extra druk op de leefomgeving leggen, is extra handhaving capaciteit nodig. De raad heeft hiervoor op 9 juli 2025 € 60.000 ter beschikking gesteld. De handhaving is gericht op jeugd en leefbaarheid, waarbij we niet alleen reactief maar ook proactief optreden.

Dotatie voorzorgsmaatregelen haven

Bij het vaststellen van de 1e bestuursrapportage 2025 heeft de raad besloten ten laste van het voorlopig resultaat 2025 een bestemmingsreserve groot € 335.000 te vormen te behoeve van voorzorgsmaatregelen haven.

Mutaties Kadernota 2026

Het volgende overzicht heeft betrekking op de mutaties uit de Kadernota 2026. De Kadernota 2026 heeft betrekking op de jaren 2026 tot en met 2029. De financiële effecten in het jaar 2025 worden hieronder opgesomd.

	2025
in € 1.000	
Forensenbelasting	50
Communicatiekosten	-120
Schoolzwemmen	-10
Algemeen onderwijsbeleid	-10
APV/bijzondere wetten	-15
Projectleider verkiezingen	-80
Meicirculaire gemeentefonds	105
Totaal	-80

Forensenbelasting

De raming van de opbrengst forensenbelasting kan naar boven toe worden bijgesteld. Recreatiewoningen en - appartementen die worden verkocht aan personen die niet hun hoofdverblijf hebben in deze gemeente, zorgen voor een verschuiving in de heffing van toeristenbelasting naar forensenbelasting. Deze trend is al enkele jaren gaande waardoor de inkomsten forensenbelasting gestaag stijgen.

Communicatiekosten

Omwille van de rechtmatigheid vindt momenteel een aanbesteding van communicatiewerkzaamheden plaats. De beschikbare budgetten voor communicatie in 2025 moeten worden aangepast.

Schoolzwemmen

Het beschikbare budget voor schoolzwemmen is in 2025 niet voldoende en behoeft aanpassing.

Onderwijsbeleid

De middelen voor algemeen onderwijsbeleid blijken onvoldoende om de daadwerkelijke kosten te kunnen dragen.

APV / bijzondere wetten

In de praktijk is telkens sprake van nieuwe issues (o.a. juridische, bezwaar, e.d.) rond de APV waarvoor kosten gemaakt moeten worden. Aanpassing van het budget is dan ook onvermijdelijk.

Projectleider verkiezingen

In oktober 2025 en maart 2026 zijn er verkiezingen voor respectievelijk de Tweede Kamer en de gemeenteraad. Om deze in goede banen te leiden wordt in 2025 een projectleider aangesteld. De kosten lopen nog door in 2026.

Meicirculaire gemeentefonds

De gevolgen van de meicirculaire voor de hoogte van de algemene uitkering in 2025 zijn door bijstelling van het accres en een hogere Rijksbijdrage voor jeugdzorg positief.

Collegebesluiten

	2025
in € 1.000	
Reinigen en inspecteren riolering	-420
Onttrekking aan de voorziening riolering	420
Openstaande facturen onderwijs	-193
Totaal	-193

Reinigen en inspecteren riolering

Voor het beheer van de riolering is het noodzakelijk om te weten wat beheerd wordt en wat de kwaliteit van de riolering is. In 2022 is 20% van het stelsel geïnspecteerd en de beelden zijn deels beoordeeld in 2023. Op basis van de inspectieresultaten is het beheerbestand aangevuld. Uit deze inspectie is gebleken dat de kwaliteit van de riolering minder goed is dan verwacht op basis van de leeftijd van de riolering. Om inzicht te hebben in de aanwezige riolering en de kwaliteit daarvan wordt een bedrag van €420.000 beschikbaar gesteld uit de voorziening riolering voor het inspecteren, reinigen en verhelpen van kleine gebreken van de vrij verval riolering.

Openstaande facturen onderwijs

Er staat een bedrag open aan facturen over de jaren 2022 tot en met 2024 voor schoonmaak en onderhoud van OBS 't Jok en Hunnighouwersgat. Het bedrag wordt voor de helft niet in rekening gebracht en daarnaast wordt op basis van het gelijkheidsprincipe hetzelfde bedrag ter beschikking worden gesteld aan de Christelijke Vereniging voor Primair Onderwijs Terschelling (CVPOT), onder de voorwaarde dat eerst de samenwerkingsstichting opgericht en operationeel is. De totale lasten voor de gemeente bedragen € 193.000.

Overige ontwikkelingen

	2025
in € 1.000	
Correctie kapitaallasten	150
Vrijval budget wonen	200
Voorzorgsmaatregelen haven 2025	-300
Onttrekking voorziening voorzorgsmaatregelen haven 2025	300
Masterplan haven	-500
Dotatie reserve tbv masterplan haven 2027 en 2028	500
Financiële bijdrage projecten Regiodeal	450
Lagere onttrekking reserve Waddenprogramma	-450
Representatiekosten	-20
CISO de Wadden	-3
Bevordering toerisme	75
Tegemoetkoming uitwonende studerenden	30

	2025
Meeropbrengst begraafrechten	10
Verlagen opbrengst omgevingsvergunningen	-146
Verkeersveiligheid polder	35
Rattenbestrijding	-25
Opvang ontheemden Oekraïners	250
Totaal	556

Correctie kapitaallasten

Een herberekening van de kapitaallasten leidt tot een voordeel in 2025 dat vooral wordt veroorzaakt door lagere rentelasten (bij de raming van de rentelasten in de begroting is rekening gehouden met hogere investeringen).

Vrijval budget wonen

Het budget voor uitvoering van het woonprogramma in 2025 zal op jaarbasis een voordeel laten zien.

Voorzorgsmaatregelen haven

De onttrekking uit de voorziening voorzorgsmaatregelen haven is ten behoeve van het afsluiten van de Werkhaven, monitoring en nul-opnamen van gebouwen en de kosten van aanbesteding, ontwerpbegeleiding, toezicht en communicatie.

Masterplan haven

Op 12 december 2024 is bij het raadsbesluit over de 2e bestuursrapportage 2024 €500.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het Masterplan haven. Deze middelen zijn benodigd in de jaren 2026 tot en met 2028 en worden nu toegevoegd aan de reserve ten behoeve van bestedingen in 2026 tot en met 2028.

Financiële bijdrage projecten Regiodeal

In de begroting 2025 is rekening gehouden met een financiële bijdrage van €450.000 ten behoeve van projecten Regiodeal. Dit bedrag wordt onttrokken aan de reserve Waddenprogramma. Beide ramingen worden bijgesteld naar € 0; de verwachting is dat de financiële afrekening van projecten Regiodeal aan het eind van de looptijd plaatsvindt.

Representatiekosten

De begrotingspost voor representatie kent in 2025 uitgaven voor de Lutineprijs, een jubileumbijdrage, Koningsdag en herdenkingen. Mede doordat het budget al jaren niet is geïndexeerd wordt een overschrijding verwacht.

CISO de Wadden

Financiële bijdrage van Terschelling aan een chief information security officer voor de Wadden ten behoeve van digitale weerbaarheid.

Bevordering toerisme

Dit budget laat in 2025 een voordeel zien.

Tegemoetkoming uitwonende studenten

Deze begrotingspost is een opneemregeling. De verwachting is dat er aan het eind van 2025 sprake is van een onderbesteding.

Meeropbrengst begraafrechten

Deze legesopbrengsten zijn hoger door een toename van begraven personen en van verlengingen van grafrechten.

Verlagen opbrengst omgevingsvergunningen

De eindejaarsprognose van de opbrengsten uit omgevingsvergunningen laat een nadeel in 2025 zien.

Verkeersveiligheid polder

Aangezien verkeersveiligheid in de polder onderdeel is van het nieuwe wegenbeheerplan kan dit specifieke budget in 2025 vrijvallen.

Rattenbestrijding

De bijstelling van het budget voor rattenbestrijding is ten behoeve van de aanschaf van materialen, veldonderzoek en cursussen.

Opvang vluchtelingen (ontheemden Oekraïners)

In de 1e bestuursrapportage 2025 is er reeds € 577.000 aan voordeel meegenomen. Op basis van het voortschrijdend inzicht in de ontwikkelingen van de budgetten is in deze 2e bestuursrapportage 2025 een extra voordeel van € 250.000 meegenomen. Mocht gedurende het jaar blijken dat de kosten lager of hoger uitvallen dan zal er in de jaarrekening 2025 worden meegenomen.

3. Ontwikkelingen van de weerstandscapaciteit

De volgende tabel geeft de opbouw van het meerjarig resultaat 2025-2028 weer.

Structureel begrotingssaldo 2025-2028	2025	2026	2027	2028	2029
in € 1.000					
Saldo van baten en lasten	-418	147	-73	-573	-2.182
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	524	-6	270	270	2.270
Begrotingssaldo*	106	141	197	-303	88
Waarvan incidentele baten en lasten **	2.024	-88	-72	552	-89
Structureel begrotingssaldo	-1.918	229	269	-855	177

*Resultaten 2026-2028 conform gepresenteerd in de begroting 2026

**Betreft grotendeels budgetoverheveling 2024 naar 2025 en specifieke uitkeringen

Op grond van bovenstaand overzicht ontstaat het volgende beeld van de ontwikkeling van de Algemene reserve en de weerstandscapaciteit in de jaren 2025 tot en met 2028.

Algemene reserve	2025	2026	2027	2028	2029
in € 1.000					
Stand per 1 januari	3.890	3.996	4.137	4.334	4.031
Toevoeging: resultaat boekjaar*	-	141	197		88
Onttrekking: resultaat boekjaar*	106			- 303	
Stand per 31 december	3.996	4.137	4.334	4.031	4.119

*Resultaten 2026-2028 conform gepresenteerd in de begroting 2026

Wanneer de reserve recreatie wordt meegenomen in de weerstandscapaciteit ontstaat het volgende beeld.

Weerstandscapaciteit	2025	2026	2027	2028	2029
in € 1.000					
Stand algemene	3.996	4.137	4.334	4.031	4.119

Weerstandscapaciteit	2025	2026	2027	2028	2029
reserve per 31 december					
<i>Stand reserve recreatie per 31 december</i>	249	160	160	160	160
Totale stand reserves per 31 december	4.245	4.297	4.494	4.191	4.279
<i>Minimaal benodigde weerstandscapaciteit</i>	3.712	3.768	3.824	3.881	3.920
Overschot/tekort weerstandscapaciteit	533	529	670	310	359

4. Investeringsbegroting

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de beschikbare investeringskredieten voor het jaar 2025. Dit bestaat uit een combinatie van resterende kredieten uit 2024 en nieuwe investeringen besloten in het jaar 2025.

Voor een overzicht van de geplande investeringen voor 2026 e.v. verwijzen we u naar de begroting 2026.

Investerings 2025	(benodigd) Krediet 2025	Mutatie 2025	Restant krediet 2025	Datum (verwacht) besluit
in € 1.000				
<i>Divers materiaal</i>				
Werkbus Buitendienst	-	16	-	nog geen besluit
Holder (groenbeheer)	200	-	-	nog geen besluit
Trekker t.b.v. begraafplaatsen	19	-	-	nog geen besluit
Voertuigen buitendienst	40	-	-	nog geen besluit
<i>Wegen en riolering</i>				
Aanpassen openbaar vervoer	147	-	147	2018
Herinrichting Groene strand en Zwarteweg	464	37	427	5 april 2023 & 26 maart 2025
Vorbereidingskrediet Torenstraat/Brandarisplein	107	77	30	2 oktober 2024
Trillingen Lies	472	15	457	2 oktober 2024
Parkeren West	67	-	67	-
<i>Haven</i>			-	
Afmeervoorziening werkhaven	185	184	1	4 juni 2025
Vervanging steigers passantenhaven	450	46	404	4 juni 2025
Werkzaamheden WB-kade	150	33	117	4 juni 2025
<i>Gebouwen</i>				
Herinrichting gemeentehuis (Hal)	83	3	80	27 april 2024
MJOP gebouwen (gemeentewerf en sportgebouw Hoorn)	1.520	57	1.463	2 september 2024
<i>Openbare verlichting</i>				
Verduurzaming openbare verlichting	206	1	205	7 januari 2020
<i>Immateriële vaste activa</i>				
Vorbereidingskrediet Zuidermiede	225	18	207	1 maart 2023
Tonnenloods	775	-	775	voor 2016

Investerings 2025	(benodigd) Krediet 2025	Mutatie 2025	Restant krediet 2025	Datum (verwacht) besluit
Ontwikkeling CNL-locatie	205	7	198	9 juli 2025
Tijdelijke huisvesting Halfweg		22		nog geen besluit
Totaal	5.315	516	4.578	

5. Conclusie

Deze 2e bestuursrapportage 2025 geeft een beeld van de financiële ontwikkelingen over de eerste 8 maanden van 2025. De bestuursrapportage laat op dit moment een positief resultaat zien voor het begrotingsjaar 2025 van afgerond € 106.000. De ontwikkeling van de weerstandscapaciteit in het meerjarenperspectief blijft boven de door de Raad gestelde norm.

6. Bijlage

Met betrekking tot de personele lasten van de gemeente Terschelling, laten wij u de resultaten zien over de eerste acht maanden van 2025.

Salariskosten tot en met augustus *	Begroting na wijziging 2025	Budget 8 maanden	Realisatie 2025	Verschil
bedragen in € 1.000				
Gemeenteraad en raadscommissie	194	129	143	-13
Griffie	173	115	142	-27
College van burgemeester en wethouders	200	133	95	38
Salarissen Directie	177	118	96	22
Salarissen Teamleiders	646	431	499	-68
Salarissen Staf	1.259	839	731	108
Salarissen Staf - OR	16	11	4	7
Salarissen 't Behouden Huys	232	155	164	-9
Salarissen Ondersteuning	559	373	335	38
Salarissen Beleid	1.386	924	974	-50
Salarissen Publiek	1.010	673	637	36
Salarissen Eilandteam	405	270	192	78
Salarissen VTH	542	361	232	130
Salarissen Babs	11	7	5	2
Salarissen Techniek	1.490	993	764	229
Talent Lokaal Centraal	454	303	182	120
Duurzaamheid	40	27	29	-3
CDOKE	197	131	74	57
Omgevingswet	75	50	43	7
Volkshuisvesting	120	80	97	-17
Exploitatie Centrum Natuur en Landschap	73	49	122	-73
Cultureel erfgoed	43	29	16	13
Beheer en onderhoud binnenhavens			100	-100

Salariskosten tot en met augustus *	Begroting na wijziging 2025	Budget 8 maanden	Realisatie 2025	Verschil
Doorbelasting aan St Waddenhaven			-100	100
Masterplan haven	200	133	173	-39
Overige salariskosten			132	-132
Reservering Individueel Keuze Budget			325	-325
Totaal	9.502	6.335	6.206	129

* in de tabel zijn bedragen afgerond